Nr. înreg. 174 / 23.01.2026.

PROCEDURĂ OPERAŢIONALĂ

MANAGEMENTUL CAZURILOR DE VIOLENŢĂ ASUPRA PREŞCOLARILOR, ELEVILOR ŞI A PERSONALULUI UNITĂŢII DE ÎNVĂŢĂMÂNT, PRECUM ŞI AL ALTOR SITUAŢII CORELATE ÎN MEDIUL ŞCOLAR ŞI AL SUSPICIUNII DE VIOLENŢĂ ASUPRA COPIILOR ÎN AFARA MEDIULUI ŞCOLAR

P.O. 153

Ediţia: I-a, 23.01.2026, Revizia 3

1. Lista responsabililor cu elaborarea, verificarea şi aprobarea ediţiei sau, după caz, a reviziei în cadrul ediţiei procedurii documentate

Nr. Crt	Elemente privind responsabilii/ operaţiunea	Numele şi prenumele	Funcţia	Data	Semnătura
1	2	3	4	5	6
1.1	Elaborat	Ciută Laura	Membru Comisie Violență	19.01.2026	
1.2	Elaborat	Lorent Corina	Membru Comisie Violență	19.01.2026	
1.3	Elaborat	Cazac Aurora Victoria	Membru Comisie Violență	19.01.2026	
1.4	Elaborat	Peptan Lavinia	Membru Comisie Violență	19.01.2026	
1.5	Verificat	Bota Cristina	Președinte Comisie Violență	21.01.2026	
1.6	Aprobat	Mateaș Melanie Gabriela	Director	23.01.2026	

2. Situaţia ediţiilor şi a reviziilor în cadrul ediţiilor procedurii

Nr. Crt	Ediția sau, după caz, revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data de la care se aplică prevederile ediției sau reviziei ediției
1	2	3	4	5
2.1	Ediția I-a			01.03.2024
2.2	Revizia 1			01.03.2024
2.3	Revizia 2			25.10.2024
2.4	Revizia 3			23.01.2026

3. Lista cuprinzând persoanele la care se difuzează ediţia sau, după caz, revizia din cadrul ediţiei procedurii

Nr. Crt	Scopul difuzării	Ex. nr.	Compartiment	Funcţia	Nume şi prenume	Data primirii	Semnătura
1	2	3	4	5	6	7	8
3.1	Informare / Aplicare		Didactic	Membru Comisie Violenţă	Ciută Laura	23.01.2026	
3.2	Informare / Aplicare		Didactic	Membru Comisie Violenţă	Lorent Corina	23.01.2026	
3.3	Informare / Aplicare		Didactic	Membru Comisie Violenţă	Cazac Aurora Victoria	23.01.2026	
3.4	Informare / Aplicare		Didactic	Membru Comisie Violenţă	Peptan Lavinia	23.01.2026	
3.5	Verificare		Didactic	Preşedinte Comisie Violenţă	Bota Cristina	23.01.2026	
3.6	Aprobare		Didactic	Director	Mateaş Melanie Gabriela	23.01.2026	
3.7	Arhivare		Didactic	Secretar CEAC	Cazac Aurora Victoria		

4. Scopul procedurii

4.1. Stabileşte modul de realizare a activităţii, compartimentele şi persoanele implicate
Prezenta procedură reglementează modalităţile de lucru, regulile aplicabile şi responsabilităţile persoanelor implicate în managementul interinstituţional şi multidisciplinar al:
a) cazurilor de violenţă între preşcolari, elevi, săvârşite în mediul şcolar (cazuri uşoare şi grave);
b) cazurilor de violenţă asupra preşcolarilor şi elevilor, săvârşite de membri ai personalului unităţii de învăţământ, în mediul şcolar;
c) cazurilor de violenţă asupra personalului unităţii de învăţământ, săvârşite de elevi, în mediul şcolar;
d) situaţiilor corelate: suspiciune de port sau folosire, fără drept, de obiecte periculoase; suspiciune de implicare în alte infracţiuni - furt, tâlhărie; suspiciune de consum de substanţe psihoactive;
e) cazurilor de suspiciune de violenţă comisă asupra copilului în afara mediului şcolar.

4.2. Dă asigurări cu privire la existența documentației adecvate derulării activității

4.3. Asigură continuitatea activității, inclusiv în condiții de fluctuație a personalului

4.4. Sprijină auditul și/sau alte organisme abilitate în acțiuni de auditare și/sau control, iar pe director, în luarea deciziei

4.5. Alte scopuri

5. Domeniul de aplicare

5.1. Precizarea (definirea) activității la care se referă procedura operațională:
Prevederile prezentei proceduri se aplică în cadrul unității de învățământ întregului personal, preșcolarilor și elevilor.

5.2. Delimitarea explicită a activității procedurate în cadrul portofoliului de activități desfășurate de unitate:
Activitatea este relevantă ca importanță, fiind procedurată distinct în cadrul unității.

5.3. Listarea principalelor activități de care depinde și/sau care depind de activitatea procedurată:
De activitatea procedurată depind toate celelalte activități din cadrul unității, datorită rolului pe care această activitate îl are în cadrul derulării corecte și la timp a tuturor proceselor.

5.4. Listarea compartimentelor furnizoare de date și/sau beneficiare de rezultate ale activității procedurate:

5.4.1. Compartimente furnizoare de date:
- Toate compartimentele.

5.4.2. Compartimente furnizoare de rezultate:
- Toate compartimentele.

5.4.3. Compartimente implicate în procesul activității:
- Didactic.

6. Documente de referință

6.1. Reglementări internaționale:
- Nu este cazul.

6.2. Legislație primară:
- Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul nr. 5726/2024 privind aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul nr. 5707/2024 privind aprobarea Statutului elevului;
- Ordinul nr. 6235/2023 pentru aprobarea Procedurii privind managementul cazurilor de violență asupra antepreșcolarilor/preșcolarilor/elevilor și personalului unității de învățământ, precum și al altor situații corelate în mediul școlar și al suspiciunii de violență asupra copiilor în afara mediului școlar, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea nr. 49/2011 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie și a Metodologiei de intervenție multidisciplinară și interinstituțională privind copiii exploatați și aflați în situații de risc de exploatare prin muncă, copiii victime ale traficului de persoane, precum și copiii români migranți victime ale altor forme de violență pe teritoriul altor state;
- Hotărârea nr. 1065/2024 privind aprobarea Planului național de combatere a violenței școlare.

6.3. Legislație secundară:
- Ordin nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 387 din 07.05.2018;
- Instrucțiunea nr. 1/2018 din 16 mai 2018 privind aplicarea unitară la nivelul unităților de învățământ preuniversitar a Standardului 9 - Proceduri prevăzut în Codul controlului intern managerial al entităților publice, aprobat prin Ordinul secretarului general al Guvernului nr. 600/2018.

6.4. Alte documente, inclusiv reglementări interne ale unității:
- Regulamentul de organizare și funcționare al unității;
- Regulamentul de ordine interioară al unității;
- Decizii ale Conducătorului unității;
- Hotărâri ale Consiliului de administrație;
- Circuitul documentelor;
- Alte acte normative.

7. Definiţii şi abrevieri

7.1. Definiţii ale termenilor:

Nr. Crt	Termenul	Definiţia şi / sau, dacă este cazul, actul care defineşte termenul
1	2	3
7.1.1	Procedură documentată	Modul specific de realizare a unei activităţi sau a unui proces, editat pe suport de hârtie sau în format electronic; procedurile documentate pot fi proceduri de sistem şi proceduri operaţionale;
7.1.2	Procedură de sistem (procedură generală)	Descrie un proces sau o activitate care se desfăşoară la nivelul entităţii publice aplicabil/aplicabilă majorităţii sau tuturor compartimentelor dintr-o entitate publică;
7.1.3	Procedură operaţională (procedură de lucru)	Procedură care descrie un proces sau o activitate care se desfăşoară la nivelul unuia sau mai multor compartimente dintr-o entitate, fără aplicabilitate la nivelul întregii entităţi publice;
7.1.4	Document	Act prin care se adevereşte, se constată sau se preconizează un fapt, se conferă un drept, se recunoaşte o obligaţie respectiv text scris sau tipărit inscripţie sau altă mărturie servind la cunoaşterea unui fapt real actual sau din trecut;
7.1.5	Aprobare	Confirmarea scrisă, semnătura şi datarea acesteia, a autorităţii desemnate de a fi de acord cu aplicarea respectivului document în organizaţie:
7.1.6	Verificare	Confirmare prin examinare şi furnizare de dovezi obiective de către autoritatea desemnată (verificator), a faptului că sunt satisfăcute cerinţele specificate, inclusiv cerinţele Comisiei de Monitorizare:
7.1.7	Violenţa asupra preşcolarilor/elevilor	Este o formă de violenţă asupra copilului şi reprezintă un concept integrator pentru diversele forme de abuz fizic, verbal, emoţional, sexual, neglijare, exploatare sexuală, trafic, violenţă prin internet, violenţă de gen, hărţuire sexuală etc. Această formă de violenţă include violenţa între egali, respectiv între preşcolari şi elevi. De asemenea, violenţa asupra preşcolarilor/elevilor cuprinde forme de rele tratamente comise de către adulţi aflaţi în poziţie de răspundere, putere ori în relaţie de încredere cu copilul, care produc vătămare asupra sănătăţii acestuia şi îi pun în pericol dezvoltarea, demnitatea şi moralitatea;
7.1.8	Sesizarea cazurilor de violenţă	Este procesul prin care o situaţie de acest gen, manifestată asupra unui copil sau a unui cadru didactic, este adusă la cunoştinţa autorităţilor competente de către personalul unităţii de învăţământ/elevi/părinţi, pentru a se lua măsuri adecvate în interesul victimei, al martorului şi al autorului actului de violenţă, urmând ca acestea să asigure sau să faciliteze accesul la servicii specializate, în vederea reabilitării stării de sănătate fizică şi psihică;
7.1.9	Managementul de caz	Reprezintă o metodă de coordonare a tuturor activităţilor de intervenţie, asistenţă socială, sprijin şi protecţie, desfăşurate în interesul superior al copilului şi respectând nevoile şi siguranţa victimei, de către profesionişti din diferite servicii sau instituţii publice şi private. Acesta este o metodă care implică parcurgerea de către o echipă multidisciplinară şi interinstituţională a unor etape de lucru interdependente, precum identificarea, sesizarea, investigarea situaţiei de violenţă/corelate, planificarea măsurilor de sprijin şi a sancţiunilor, planificarea măsurilor de prevenire secundară, furnizarea serviciilor specializate, monitorizarea şi reevaluarea periodică a progreselor înregistrate, a măsurilor şi a sancţiunilor, precum şi etapa de închidere a cazului;
7.1.10	Echipa multidisciplinară şi interinstituţională	Echipa care intervine în situaţiile care fac obiectul acestei proceduri, este constituită din profesioniştii menţionaţi în componenţa minimă prevăzută în Hotărârea Guvernului nr. 49/2011 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind prevenirea şi intervenţia în echipă multidisciplinară şi în reţea în situaţiile de violenţă asupra copilului şi de violenţă în familie şi a Metodologiei de intervenţie multidisciplinară şi interinstituţională privind copiii exploataţi şi aflaţi în situaţii de risc de exploatare prin muncă, copiii victime ale traficului de persoane, precum şi copiii români migranţi victime ale altor forme de violenţă pe teritoriul altor state (asistent social, psiholog, medic, poliţist, jurist), la care se adaugă, obligatoriu, unul din membrii personalului din unitatea de învăţământ: directorul, educatoarea/profesorul pentru învăţământ primar/dirigintele, consilierul şcolar sau mediatorul şcolar, dacă este cazul;

7.1.11	Intervenţia multidisciplinară în situaţiile de violenţă şi situaţii corelate	Se realizează interinstituţional şi în reţea, prin acţiuni de cooperare între instituţiile implicate, precum unităţile de învăţământ preuniversitar (UIP), serviciile publice de asistenţă socială (SPAS)/direcţiile de asistenţă socială (DAS), direcţiile generale de asistenţă socială şi protecţia copilului (DGASPC), structurile de poliţie competente, centrele de prevenire, evaluare şi consiliere antidrog (CPECA), centrele regionale ale Agenţiei Naţionale împotriva Traficului de Persoane (CR ANITP), organizaţii neguvernamentale cu expertiză relevantă în acest domeniu etc.;
7.1.12	Sancţiunile din mediul şcolar pentru autorul/autorii actelor de violenţă, adulţi sau copii	Sunt cele prevăzute în legislaţia naţională din domeniul învăţământului preuniversitar. În cazul contravenţiilor şi/sau al infracţiunilor, sancţiunile sunt prevăzute de lege;
7.1.13	Plan de reabilitare şi/sau reintegrare socială	Este un document întocmit de managerul de caz de la DGASPC pentru copiii victime ale violenţei, precum şi pentru copiii autori ai actelor de violenţă. Acesta este întocmit în colaborare cu echipa multidisciplinară, alţi profesionişti colaboratori şi cu participarea nemijlocită a familiei/reprezentantului legal şi, după caz, a copilului. Personalul unităţii de învăţământ implicat în implementarea planului dezvoltă propriul program de intervenţie, specific domeniului său de activitate, şi raportează periodic managerului de caz progresele şi dificultăţile întâmpinate în implementarea acestuia. Raportarea este în scris, iar periodicitatea va fi stabilită de comun acord cu managerul de caz. În situaţii urgente, se comunică imediat cu managerul de caz;
7.1.14	Bullyingul	Este o formă de violenţă psihologică şi reprezintă acţiunea sau seria de acţiuni fizice, verbale, relaţionale şi/sau cibernetice, într-un context social dificil de evitat, săvârşite cu intenţie, care implică un dezechilibru de putere, au caracter repetitiv, au drept consecinţă atingerea demnităţii ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptate împotriva unei persoane sau a unui grup de persoane şi vizează aspecte de discriminare şi excludere socială, care pot fi legate de apartenenţa la o anumită rasă, naţionalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală, caracteristicile personale şi care se desfăşoară în instituţiile de învăţământ preuniversitar şi în toate spaţiile destinate educaţiei şi formării profesionale. Sunt excluse termenului de violenţă psihologică - bullying: relaţiile violente dintre adulţi şi copii şi relaţiile violente între adulţi, în cadrul unităţii de învăţământ;
7.1.15	Cyberbullyingul	Este o formă de bullying manifestat asupra unui copil/adult, prin mijlocirea tehnologiei digitale în mediul online, prin diverse reţele de socializare, prin intermediul platformelor de telefonie mobilă pentru schimburi de mesaje sau prin platformele de jocuri interactive şi de reţea desfăşurate online. Spre deosebire de caracterul repetitiv al violenţei psihologice - bullying manifestate în mediul offline de către un copil în relaţie cu unul sau mai mulţi copii, cyberbullyingul are un caracter permanent şi are scopul de a speria, înfuria sau umili pe cei vizaţi, făcând ca impactul negativ asupra victimei să fie foarte mare. Exemple de cyberbullying pot fi: transmiterea de mesaje răutăcioase sau ameninţătoare, răspândirea de zvonuri, minciuni, mesaje sau fotografii cu scopul discreditării sau dezvăluirii de secrete, transmiterea de mesaje negative pe dispozitivul electronic al altei persoane, atât SMS-uri, cât şi mesaje trimise prin intermediul unor aplicaţii online, de cele mai multe ori sub identitate falsă sau ascunsă; crearea de spaţii virtuale (website, blog, cont pe reţelele de socializare) cu conţinuturi în care altcineva este ridiculizat (filme, desene, fotografii, texte); accesarea şi utilizarea neautorizată a contului de e-mail/a contului de pe platformele de socializare al altei persoane, folosirea identităţii acesteia pentru a trimite mesaje sau materiale de ameninţare menite să producă suferinţă; excluderea deliberată a altei persoane din liste de mailing sau grupuri de comunicare online; folosirea parolei altei persoane pentru a-i modifica profilul pe reţele de socializare sau pentru a posta în numele acesteia conţinuturi şi mesaje jignitoare la adresa altora; hărţuire online; mesaje online instigatoare la ură pe bază de gen; urmărire online; ameninţări online; publicarea nonconsensuală de informaţii şi conţinut grafic intim; transmitere neconsensuală de materiale cu conţinut sexual;
7.1.16	Preşedinte Comisie Violenţă	Preşedinte Comisie pentru prevenirea şi combaterea violenţei, a faptelor de corupţie şi discriminării în mediul şcolar şi promovarea interculturalităţii;
7.1.17	Membru Comisie Violenţă	Membru Comisie pentru prevenirea şi combaterea violenţei, a faptelor de corupţie şi discriminării în mediul şcolar şi promovarea interculturalităţii.

7.2. Abrevieri ale termenilor:

Nr. Crt	Abrevierea	Termenul abreviat
1	2	3
7.2.1	P.S.	Procedură de sistem
7.2.2	P.O.	Procedură operațională
7.2.3	E	Elaborare
7.2.4	V	Verificare
7.2.5	Ap.	Aplicare
7.2.6	Ah.	Arhivare
7.2.7	UIP	Unitate de învăţământ preuniversitar
7.2.8	CJRAE/CMBRAE	Centrul judeţean/al Municipiului Bucureşti de Resurse şi Asistenţă Educaţională
7.2.9	CEAC	Comisia pentru evaluarea şi asigurarea calităţii
7.2.10	DGASPC	Direcţia Generală de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului
7.2.11	SPAS	Serviciul public de asistenţă socială
7.2.12	DAS	Direcţia de asistenţă socială
7.2.13	SSS	Serviciul siguranţa şcolară
7.2.14	BSS	Biroul siguranţa şcolară
7.2.15	DSS	Direcţia siguranţa şcolară
7.2.16	CPECA	Centrul de Prevenire, Evaluare şi Consiliere Antidrog
7.2.17	ANITP	Agenţia Naţională împotriva Traficului de Persoane
7.2.18	CR ANITP	Centrul Regional al Agenţiei Naţionale împotriva Traficului de Persoane
7.2.19	ANPDCA	Autoritatea Naţională pentru Protecţia Drepturilor Copilului şi Adopţie

8. Descrierea procedurii

8.1. Generalităţi:

La nivelul unității de învățământ se implementează obligatoriu un mecanism de sesizare anonimă a suspiciunilor şi a faptelor de violenţă. Mecanismul este prevăzut în Regulamentul de ordine interioară şi este comunicat repetat elevilor şi personalului unității.
Personalul unității este obligat să informeze preşcolarii, elevii, părinţii/reprezentanţii legali privind procedura de sesizare a suspiciunilor şi a faptelor de violenţă, inclusiv metoda anonimă de sesizare, stabilită la nivelul unității.
În identificarea cazurilor de bullying şi cyberbullying, personalul şi elevii utilizează fişa de identificare prezentată în anexele procedurii.

În situaţia în care fapta de violenţă este sesizată de elevi, personalul unității are obligaţia să îi asculte cu răbdare, calm şi să îi protejeze împotriva oricărei forme de discriminare sau răzbunare din partea altor elevi sau adulţi. Personalul foloseşte un limbaj adecvat gradului de maturitate şi gradului de vulnerabilitate al persoanelor implicate. Personalului unității îi este interzisă folosirea unui limbaj/ton acuzator, interogator, intimidant, umilitor, care învinovăţeşte. Personalul unității nu va întreprinde nicio acţiune care să aducă atingere demnităţii persoanelor implicate.

La locul săvârşirii faptei, personalul are obligaţia să elimine riscurile, să apeleze numărul unic de urgenţă 112, dacă este necesar, să sesizeze personalul din cabinetul medical al unității, acolo unde există, dacă este necesar, şi să le redea elevilor sentimentul de siguranţă fizică şi emoţională.
Pentru prevenirea revictimizării, intervievarea repetată a victimei/victimelor este interzisă. În funcţie de gravitatea cazului, intervievarea persoanelor implicate este realizată de reprezentanţii poliţiei, ai DGASPC sau ai unităţii de învăţământ.

Personalul unității este obligat să comunice cu părinţii/reprezentanţii legali despre situaţia de violenţă/corelată în absenţa preşcolarului şi elevului, în prezenţa consilierului şi/sau a mediatorului şcolar (dacă este cazul), într-un spaţiu care asigură confidenţialitatea celor implicaţi.
Personalul unității este obligat să păstreze confidenţialitatea cu privire la identitatea persoanelor implicate în situaţia de violenţă - autori şi victime, respectiv a celor implicaţi în situaţiile corelate, faţă de toţi membrii comunităţii şcolare, cu excepţia persoanelor care au responsabilităţi sau constituie persoane-resursă în managementul cazului.

Măsuri de sprijin pentru persoanele implicate
La nivelul unităţii de învăţământ se stabilesc măsuri de sprijin şi sancţiuni prevăzute de lege pentru persoanele implicate. Personalul unității se asigură că:
- măsurile de sprijin şi sancţiunile se stabilesc în raport cu gravitatea cazului, pentru înlăturarea cauzelor şi efectelor;
- măsurile de sprijin şi sancţiunile sunt adecvate nevoilor de dezvoltare şi integrare socială a persoanelor implicate;
- măsurile de sprijin şi sancţiunile sunt adecvate nevoilor de reintegrare şi/sau reabilitare socială a persoanelor implicate.

La nivelul unității, pentru preşcolari şi elevi, se pot stabili măsuri de sprijin, precum:
- consiliere de grup şi/sau individuală;
- organizarea şi recomandarea participării la întâlnirile unui grup tematic de suport;

- organizarea şi recomandarea participării copiilor implicaţi în situaţii de violenţă la activităţi de dezvoltare a abilităţilor socioemoţionale şi a strategiilor de autoreglare emoţională în momente de stres;
- referirea/recomandarea pentru intervenţie psihologică şi psihoterapeutică;
- identificarea resurselor pentru angajarea unui terapeut care să asiste copilul victimă sau autor pe parcursul unei perioade de timp - servicii de tip shadow;
- activităţi de combatere a discursului instigator la ură, a discriminării, a marginalizării, a normelor sociale care favorizează violenţa;
- activităţi de mediere a conflictelor, prin abordări restaurative - excepţie victimele violenţei de gen;
- transferul la o altă clasă/formaţiune de studiu, în cazul elevilor victime ale unor situaţii de violenţă, la solicitarea părinţilor/reprezentanţilor legali.

În managementul tuturor cazurilor de violenţă şi al situaţiilor corelate se are în vedere faptul că rareori se constată forme unice de violenţă asupra copilului. De regulă, situaţiile sunt complexe (abuz fizic şi emoţional, abuz fizic, sexual şi emoţional ş.a.m.d.). Pentru o abordare simplificată a intervenţiei, se selectează cea mai gravă formă pe care a suferit-o copilul, eventual, cea care se constituie şi în infracţiune, însă planificarea măsurilor de sprijin se va adresa tuturor formelor.

Comisia pentru prevenirea şi combaterea violenţei, a faptelor de corupţie şi a discriminării în mediul şcolar şi promovarea interculturalităţii, constituită la nivelul unității de învățământ coordonează elaborarea, revizuirea şi aplicarea Planului de prevenire şi reducere a violenţei în mediul şcolar al unității, adoptat de unitatea de învățământ pe baza unei evaluări a climatului şcolar, în colaborare cu reprezentanţii elevilor, reprezentanţii părinţilor şi cu instituţiile locale abilitate, precum serviciul siguranţă şcolară, serviciul public de asistenţă socială, direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului.
Directorul unității aprobă şi monitorizează aplicarea Planului de prevenire şi reducere a violenţei în mediul şcolar. Întreg personalul are obligaţia de a contribui la prevenirea apariţiei, repetării sau agravării cazurilor de violenţă, la reducerea factorilor care au condus la apariţia cazurilor de violenţă şi la îmbunătăţirea climatului şcolar.

În paralel cu managementul de caz, directorul convoacă şi solicită comisiei să analizeze factorii care au condus la săvârşirea faptelor, să revizuiască Planul de prevenire şi reducere a violenţei, dacă este cazul, şi să iniţieze activităţi de prevenire la nivelul unității.

Comisia pentru prevenirea şi combaterea violenţei, a faptelor de corupţie şi a discriminării în mediul şcolar şi promovarea interculturalităţii analizează dacă situaţiile de violenţă/situaţiile corelate petrecute au fost favorizate de factori precum:
- cadre didactice cu abilităţi scăzute de management al clasei: impunerea drastică a regulilor sau, dimpotrivă, o toleranţă ridicată la încălcarea regulamentului şcolar;
- lipsa unei legături bazate pe încredere a preşcolarilor și elevilor cu personalul didactic;
- presiune copleşitoare pentru reuşita şcolară sau participarea la competiţii;
- promovarea exagerată a competitivităţii între elevi;
- tolerarea de către personalul unității a etichetării/discriminării/discursului instigator la ură şi microagresiunilor împotriva elevilor din anumite categorii sociale (elevi cu CES, romi, din familii defavorizate socioeconomic, imigranţi, cu performanţe şcolare scăzute etc.);
- condiţii materiale improprii: săli de clasă mici, fără lumină corespunzătoare, număr mare de copii în clasă, desfăşurarea orelor în trei schimburi, serviciu de pază inexistent sau ineficient, accesul facil al persoanelor străine în unității;
- lipsa unor activităţi de prevenire şi reducere a violenţei la nivelul unității.

Consemnarea situaţiilor de violenţă raportate şi transmiterea acestora
Comisia consemnează într-un registru special fiecare situaţie de violenţă raportată, inclusiv data şi ora la care s-a făcut informarea părinţilor/reprezentanţilor legali, precum şi data închiderii cazului. Pentru fiecare situaţie de violenţă se completează fişa de management a cazului, prevăzută în anexele procedurii.

La solicitarea Inspectoratului școlar, com trimite situaţia cazurilor de violenţă înregistrate la nivelul unităţii de învăţământ, incluzând informaţii despre formele faptelor de violenţă şi frecvenţa săvârşirii acestora.
La finalul anului şcolar Comisia pentru prevenirea și combaterea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității realizează un raport pe care îl comunică Comisiei pentru evaluarea şi asigurarea calităţii (CEAC), în vederea includerii acestuia în raportul general privind starea şi calitatea învăţământului în anul şcolar respectiv.

Asigurarea respectării prevederilor procedurii
Nerespectarea prezentei proceduri de către personalul unității de învățământ constituie abatere disciplinară și se sancționează ca atare, în conformitate cu prevederile din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare (Sancţiunile disciplinare care se pot aplica personalului didactic de predare, în raport cu gravitatea abaterilor, sunt: avertisment scris, reducerea salariului de bază, cumulat, când este cazul, cu indemnizaţia de conducere, de îndrumare şi control, cu până la 15%, pe o perioadă de 1-6 luni, suspendarea, pe o perioadă de până la 3 ani, a dreptului de înscriere la un concurs pentru obţinerea gradaţiei de merit, pentru ocuparea unei funcţii de conducere, de îndrumare şi de control ori a unei funcţii didactice superioare, suspendarea, pe o perioadă de până la 3 ani, a dreptului de a face parte din comisiile de organizare şi desfăşurare a examenelor naţionale sau desfacerea disciplinară a contractului individual de muncă).

Directorul și/sau personalul unității de învățământ informează elevii care devin victime ale unor situaţii de violenţă şi părinţii acestora cu privire la posibilitatea de a beneficia de servicii decontate de intervenţie psihologică şi psihoterapeutică, în baza unei recomandări de la consilierul şcolar, conform prevederilor din Legea învăţământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, şi prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1.389/2022 privind aprobarea metodologiei de decontare a serviciilor de intervenţie psihologică şi psihoterapeutică şi modalităţile de înscriere în Programul naţional de suport pentru copii, în contextul pandemiei de COVID-19 "Din grijă pentru copii".

Directorul se asigură că prevederile prezentei proceduri sunt cunoscute detaliat de toţi membrii personalului unităţii. Profesorii pentru învăţământ preşcolar/primar şi profesorii diriginţi organizează periodic cu preşcolarii/elevii activităţi adaptate la vârsta lor pentru înţelegerea fenomenului violenţei şi a impactului acestuia asupra tuturor celor implicaţi, copii şi adulţi.

În managementul cazurilor de violenţă se aplică prevederile emise pentru punerea în aplicare a art. 66 din Legea învăţământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completărileulterioare, referitor la sistemul de supraveghere audio-video în vederea asigurării pazei şi protecţiei persoanelor, bunurilor şi valorilor.

Comisia pentru prevenirea şi combaterea violenţei, a faptelor de corupţie şi a discriminării în mediul şcolar şi promovarea interculturalităţii preia atribuţiile grupului de acţiune antibullying constituit la nivelul unităţii de învăţământ.

8.2. Documente utilizate:

8.2.1. Lista și proveniența documentelor:
- Documentele utilizate în elaborarea prezentei proceduri sunt cele enumerate la pct. 6.

8.2.2. Conținutul și rolul documentelor:
- Documentele utilizate în elaborarea prezentei proceduri au rolul de a reglementa modalitatea de implementare a activității procedurate;
- Accesul, pentru fiecare Compartiment, la legislaţia aplicabilă, se face prin programul informatic la care au acces salariaţii unităţii şcolare.

8.2.3. Circuitul documentelor:
- Pentru asigurarea condiţiilor necesare cunoaşterii şi aplicării de către salariaţii unităţii a prevederilor legale care reglementează activitatea procedurată, elaboratorul va difuza procedura conform pct.3.

8.3. Resurse necesare:

8.3.1. Resurse materiale:
- Computer;
- Imprimantă;
- Copiator;
- Consumabile (cerneală/toner);
- Hârtie xerox, Dosare.

8.3.2. Resurse umane:
- Conducătorul unității;
- Comisia pentru prevenirea și combaterea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității;
- Compartimentele prevăzute în organigrama unității.

8.3.3. Resurse financiare:
- Conform Bugetului aprobat al unității.

8.4. Modul de lucru:

8.4.1. Planificarea operațiunilor și acțiunilor activității:
Operațiunile și acțiunile privind activitatea procedurată se vor derula de către toate compartimentele implicate, conform instrucțiunilor din prezenta procedură.

8.4.2. Derularea operațiunilor și acțiunilor activității:

A. MANAGEMENTUL CAZURILOR UŞOARE DE VIOLENŢĂ ÎNTRE PREŞCOLARI/ELEVI, SĂVÂRŞITĂ ÎN MEDIUL ŞCOLAR
Cazurile uşoare de violenţă între preşcolari şi elevi, au, cumulativ, următoarele caracteristici:
- frecvenţă scăzută/ocazională: un caz de violenţă uşoară se repetă de cel mult 3 ori pe lună; în situaţia în care frecvenţa este mai mare, este necesară încadrarea cazului ca formă gravă de violenţă;
- consecinţe minore asupra copilului/copiilor victimă.

Dacă au frecvenţă scăzută şi consecinţe minore, fără a se considera o enumerare exhaustivă, se consideră forme uşoare de violenţă între copii şi elevi, următoarele:
- abuz fizic: atingerea nedorită fără conotaţie sexuală, scuiparea, îmbrâncirea, trântirea, aruncarea cu

obiecte etc.;
- abuz emoţional: ton ridicat cu intenţie, tachinare, ironii, insulte/înjurături, poreclire, intimidare.

Cazurile în care este afectată integritatea sau sănătatea victimei/victimelor (sunt necesare servicii medicale), a existat abuz psihologic (constatat de psiholog) şi altele similare sunt încadrate ca forme grave de violenţă.

Modul de lucru:
1. Personalul unității de învățământ care este martorul sau căruia i se raportează un caz de violenţă între preşcolari şi elevi, petrecut în mediul şcolar, are obligaţia de a aplana conflictul, de a despărţi preşcolarii/elevii aflaţi în conflict şi de a elimina toate sursele de risc asupra persoanelor implicate (victimă/victime, martor/martori, autor/autori).
2. Dacă există preşcolari/elevi care necesită asistenţă medicală, se solicită intervenţia personalului specializat de la cabinetul medical sau se apelează imediat serviciul unic de urgenţă 112.
3. Personalul unității sprijină preşcolarii/elevii să gestioneze emoţiile declanşate de situaţie (mânie, furie, supărare, teroare, teamă, neliniște, tristeţe) şi să îşi regleze comportamentul faţă de sine şi de ceilalţi.
4. Personalul informează verbal directorul unității cu privire la situaţia de violenţă la care a fost martor sau care i-a fost raportată.
5. Directorul unității, căruia i s-a raportat de către elevi, părinţi şi/sau personalul unității o situaţie de violenţă, informează verbal şi în condiţii de confidenţialitate părinţii/reprezentanţii legali ai tuturor preşcolarilor/elevilor implicaţi şi le solicită sprijinul pentru prevenirea repetării/agravării situaţiei de violenţă.
6. Dacă unitatea de învăţământ nu are consilier şi/sau mediator şcolar, directorul unității solicită CJRAE/CMBRAE să desemneze un consilier şcolar şi/sau un mediator şcolar, dacă este necesar, pentru managementul cazului de violenţă.
7. Directorul unității convoacă o întâlnire de urgenţă cu educatoarea/profesorul pentru învăţământ primar/dirigintele, consilierul şcolar, mediatorul şcolar (dacă este cazul), îi informează cu privire la situaţia de violenţă, la starea fizică şi emoţională a elevilor implicaţi şi la răspunsul părinţilor şi le solicită să analizeze cazul de violenţă şi să propună măsuri de sprijin pentru victimă/victime, respectiv măsuri de sprijin şi sancţiuni pentru autor/autorii faptelor, adecvate la gravitatea cazului de violenţă, la cauzele/efectele posibile ale situaţiei de violenţă şi la nevoile educaţionale/profesionale, relaţionale, sociale, psihologice şi fizice ale celor implicaţi, la nivelul unității de învăţământ.
8. Educatoarea/Profesorul pentru învăţământ primar/Dirigintele, consilierul şcolar şi mediatorul şcolar (dacă este cazul) analizează cauzele situaţiei de violenţă şi efectele asupra victimei/victimelor şi asupra autorului/autorilor. Consilierul şcolar discută cu preşcolarii/elevii implicaţi despre eveniment, în prezenţa cel puţin a unui părinte/reprezentant legal al acestora şi doar în cazul în care prin această discuţie nu se riscă retraumatizarea victimei/victimelor şi a martorilor şi fără a eticheta copiii implicaţi direct sau indirect în situaţia de violenţă, cu scopul înţelegerii fenomenului şi al identificării unor soluţii adecvate. Educatoarea/Profesorul pentru învăţământ primar/Profesorul diriginte analizează cazul cu părinţii/reprezentanţii legali, cu sprijinul mediatorului şcolar, dacă există. Dacă este necesar, personalul unității care poate oferi informaţii pentru stabilirea cauzelor şi a efectelor cazului de violenţă şi/sau pentru înţelegerea nevoilor elevilor implicaţi este intervievat de directorul unității. Dacă este necesar, directorul efectuează asistenţă la ore/deleagă observarea preşcolarilor/elevilor în pauze.
9. În baza analizei cazului de violenţă, educatoarea/profesorul pentru învăţământ primar/dirigintele, consilierul şcolar şi mediatorul şcolar (dacă este cazul), cu consultarea părinţilor/reprezentanţilor legali, stabilesc împreună măsuri de sprijin pentru victimă/victime, eventualii martori şi autor/autori ai faptelor. Dacă este cazul, sunt implicate şi alte cadre didactice/Consiliul clasei.
10. În baza analizei cazului de violenţă, personalul unității propune sancţiuni pentru autor/autori, în conformitate cu Legea învăţământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările ulterioare și ale procedurii privind Cercetarea disciplinară.

11. Educatoarea/Profesorul pentru învăţământ primar/Profesorul diriginte informează directorul unității cu privire la măsurile de sprijin stabilite pentru victime, pentru eventualii martori, dar şi la măsurile de sprijin şi sancţiunile stabilite pentru autori.
12. Educatoarea/Profesorul pentru învăţământ primar/Dirigintele, consilierul şcolar şi alte cadre didactice implicate/Consiliul clasei (dacă este cazul) pun în aplicare măsurile asumate şi sancţiunile stabilite.
13. Directorul unității monitorizează, cu sprijinul personalului didactic şi/sau administrativ al unității, aplicarea măsurilor de sprijin şi a sancţiunilor stabilite. Consilierul şcolar şi educatoarea/profesorul pentru învăţământ primar/dirigintele informează bilunar directorul unității privind dificultăţile întâmpinate şi efectele măsurilor de sprijin şi ale sancţiunilor asupra elevilor şi asupra relaţiei elevi-elevi şi elevi-personalul unității de învățământ.
14. Educatoarea/Profesorul pentru învăţământ primar/Dirigintele consultă periodic Consiliul clasei şi consilierul şcolar privind efectele măsurilor de sprijin şi ale sancţiunilor asupra comportamentului elevilor şi a relaţiei dintre elevi. Consilierul şcolar şi educatoarea/profesorul pentru învăţământ primar/dirigintele informează periodic părinţii privind efectele măsurilor de sprijin şi ale sancţiunilor asupra elevilor şi relaţiei dintre aceştia, observate în cadrul unității de învățământ. Părinţii informează periodic directorul privind efectele măsurilor de sprijin şi ale sancţiunilor asupra elevilor, observate în familie.
15. În situaţia în care elevii nu participă la activităţile de sprijin organizate la nivelul unității de învățământ, personalul informează părinţii/reprezentanţii legali în acest sens. Dacă există suspiciunea că părinţii nu pun în aplicare măsurile asumate pentru îmbunătăţirea relaţiilor dintre elevi şi profesori, directorul sesizează situaţia la Serviciul public de asistenţă socială/Direcţia de asistenţă socială, în vederea efectuării unei vizite de monitorizare la domiciliul copilului. Directorul are obligaţia să solicite raportul de vizită managerului de caz. Dacă există suspiciunea că personalul unității nu pune în aplicare măsurile asumate, părinţii/reprezentanţii legali sesizează situaţia directorului unității. Dacă directorul nu ia măsurile care se impun, părinţii/reprezentanţii legali sesizează situaţia Inspectoratului Şcolar.
16. Dacă măsurile de sprijin şi sancţiunile nu au efecte pozitive asupra comportamentului preşcolarilor/elevilor, respectiv asupra relaţiilor dintre aceştia, directorul convoacă educatoarea/profesorul pentru învăţământ primar/dirigintele, consilierul şcolar, mediatorul şcolar (dacă este cazul) şi părinţii pentru stabilirea unor noi măsuri de sprijin şi sancţiuni.
17. Dacă măsurile de sprijin şi sancţiunile au efecte pozitive asupra comportamentului preşcolarilor/elevilor, respectiv asupra relaţiilor dintre aceştia, directorul unității propune închiderea cazului. Prin efecte pozitive se înţelege, fără a se considera o enumerare exhaustivă, schimbarea într-un mod pozitiv a comportamentului preşcolarilor/elevilor implicaţi în cazul de violenţă, creşterea gradului de comunicare şi implicare în activităţile comune ale colectivului de elevi.
18. Cu acordul educatoarei/profesorului pentru învăţământ primar/dirigintelui, al consilierului şcolar, al mediatorului şcolar (dacă este cazul) şi al părinţilor/reprezentanţilor legali, directorul dispune închiderea cazului şi informează Comisia pentru prevenirea şi combaterea violenţei, a faptelor de corupţie şi a discriminării în mediul şcolar şi promovarea interculturalităţii. În baza deciziei directorului, comisia înregistrează închiderea cazului.
19. Pe parcursul desfăşurării etapelor din procedura de management al cazului, educatorul/profesorul pentru învăţământ primar/profesorul diriginte completează fişa de management al cazurilor de violenţă şi o transmite spre înregistrare Comisiei pentru prevenirea şi combaterea violenţei, a faptelor de corupţie şi a discriminării în mediul şcolar şi promovarea interculturalităţii.
20. Directorul transmite la DGASPC, o dată la 3 luni, o situaţie cu cazurile uşoare de violenţă între copii, în spaţiul şcolar, folosind fişa de management al cazurilor de violenţă.

B. MANAGEMENTUL CAZURILOR GRAVE DE VIOLENŢĂ ÎNTRE PREŞCOLARI/ELEVI PETRECUTE ÎN MEDIUL ŞCOLAR

Fără a se considera o enumerare exhaustivă, se consideră forme grave de violenţă între copii următoarele:

- forme de abuz fizic care constituie infracţiuni, precum: vătămarea corporală, vătămarea corporală din culpă, lovirea sau alte violenţe, lovirile sau vătămările cauzatoare de moarte, uciderea din culpă, omorul, omorul calificat;
- alte forme de abuz fizic: lovirea, aruncarea cu obiecte, imobilizarea copilului, obligarea copiilor cu alergii alimentare sau intoleranţe alimentare de a mânca/ingera alimente declanşatoare de reacţii alergice sau la care copilul dezvoltă intoleranţe alimentare. Se încadrează în noţiunea de formă de abuz fizic şi disimularea că un aliment nu prezintă risc şi păcălirea preşcolarilor/elevilor în acest sens;
- forme de abuz psihologic care constituie infracţiuni, precum: instigarea la violenţă, incitarea la ură şi discriminare, ameninţarea, şantajul, hărţuirea, lipsirea de libertate, determinarea sau înlesnirea sinuciderii;
- alte forme de abuz psihologic: bullyingul şi cyberbullyingul, semnele obscene, injuriile şi jignirile, calomnia, terorizarea;
- forme de abuz sexual care constituie infracţiuni, precum: agresiunea sexuală, actul sexual cu un minor, violul, coruperea sexuală, racolarea minorilor în scopuri sexuale, exploatarea sexuală, pornografia infantilă;
- alte forme de hărţuire şi abuz sexual: glume sau bancuri cu conotaţii sexuale care creează disconfort; comentarii cu conotaţie sexuală privind aspectul fizic al unei persoane; utilizarea de apelative umilitoare sau sexiste; semne obscene; fluierături; comentarii sau mesaje cu conţinut sexual; discuţii explicite sau avansuri sexuale directe; atingeri nedorite, ciupituri sau mângâieri fără consimţământ; solicitări care pun elevii în posturi foarte asemănătoare sau identice cu expunerea sexuală; grooming (ademenirea minorilor în scopuri sexuale);
- traficul de minori.

Modul de lucru:

1. În situaţia în care elevul/personalul unităţii este martorul sau i se raportează o situaţie gravă de violenţă între preşcolari/elevi, în mediul şcolar, şi există o ameninţare reală la viaţa, la sănătatea sau la siguranţa preşcolarilor/elevilor implicaţi, elevii sau personalul unităţii apelează imediat serviciul unic de urgenţă 112.

2. Dacă există preşcolari/elevi care necesită asistenţă medicală, se solicită intervenţia personalului specializat de la cabinetul medical al unităţii sau se apelează imediat serviciul unic de urgenţă 112. Personalul unităţii sprijină preşcolarii/elevii să gestioneze emoţiile declanşate de situaţie (mânie, furie, supărare, teroare, teamă, nelinişte, tristeţe) şi să îşi regleze comportamentul faţă de sine şi de ceilalţi.

3. Elevii/Personalul unităţii informează verbal şi în regim de urgenţă directorul unităţii cu privire la cazul grav de violenţă petrecut între preşcolari/elevi. Directorul colectează informaţii de la personalul unităţii cu privire la desfăşurarea situaţiei de violenţă.

4. Dacă există suspiciunea săvârşirii unei fapte prevăzute de legea penală şi, până la momentul respectiv, nu a fost sesizat serviciul unic de urgenţă 112, directorul sesizează verbal şi în regim de urgenţă dispeceratul de poliţie. Până la sosirea poliţiei, directorul izolează, pe cât posibil, locul săvârşirii faptei (limitează accesul persoanelor în câmpul faptei) şi asigură conservarea probelor existente (nu ridică/nu permite ridicarea obiectelor folosite pentru săvârşirea faptei).

5. Directorul informează verbal şi în regim de urgenţă părinţii/reprezentanţii legali ai elevilor implicaţi (în principal victima/victime şi autorul/autorii) şi le solicită să se prezinte la şcoală pentru gestionarea situaţiei, în interesul superior al copilului.

6. Dacă este implicat un minor, directorul sesizează de urgenţă cazul grav de violenţă la 119 (DGASPC).

7. Directorul informează verbal Inspectoratul Şcolar cu privire la cazul grav de violenţă petrecut între preşcolari/elevi, în mediul şcolar.

8. Dacă în unitatea de învăţământ nu există un consilier şcolar, directorul solicită CJRAE/CMBRAE să desemneze un consilier şcolar şi un mediator şcolar (dacă este cazul) pentru managementul cazului.
9. Personalul unităţii delegat de director izolează victima/victimele de autorul/autorii faptei de violenţă, îi conduce în spaţii unde se simt în siguranţă, pentru reducerea nivelului de stres şi pentru protecţie.
10. Personalul delegat de director supraveghează şi protejează preşcolarii/elevii implicaţi împotriva oricărei forme noi de violenţă/discriminare/răzbunare/alte riscuri, până la sosirea părinţilor/reprezentanţilor legali, a consilierului şcolar şi/sau a educatorului/profesorului pentru învăţământ primar/profesorului diriginte şi/sau a echipei mobile DGASPC şi/sau a reprezentanţilor Serviciului public de asistenţă socială/Direcţiei de asistenţă socială şi/sau a reprezentanţilor poliţiei.
11. La sosirea părinţilor/reprezentanţilor legali în unitatea de învăţământ, aceştia sunt informaţi cu privire la starea preşcolarilor/elevilor, la eventualele măsuri imediate de protecţie luate de personalul unităţii şi sunt reuniţi imediat cu preşcolarii/elevii (victimă/victime şi autor/autori).
12. La sosirea reprezentanţilor poliţiei şi a reprezentanţilor DGASPC, directorul îi informează cu privire la evoluţia situaţiei, la măsurile imediate de protecţie luate de personal şi sunt puşi în contact imediat cu autorul/autorii şi victima/victimele, precum şi cu părinţii acestora, dacă sunt prezenţi. În cazurile care nu sunt urgente, directorul UIP face aceeaşi informare şi pentru reprezentanţii Serviciului public de asistenţă socială/Direcţiei de asistenţă socială care efectuează evaluarea iniţială la solicitarea DGASPC.
13. Personalul unităţii colaborează cu reprezentanţii poliţiei şi ai DGASPC/Serviciului public de asistenţă socială/Direcţiei de asistenţă socială, în vederea evaluării iniţiale a situaţiei şi a intervenţiei imediate.
14. În funcţie de caz, directorul decide măsuri imediate de protecţie. În situaţia în care s-a săvârşit o infracţiune, educatorul/profesorul pentru învăţământ primar/profesorul diriginte se informează atât cu privire la măsurile dispuse de autorităţile competente pe perioada cercetării faptei, cât şi cu privire la hotărârea instanţei de judecată care priveşte pe autor/autori (prin vizualizarea site-ului portal.just.ro) şi ulterior comunică informaţiile directorului.
15. Directorul unităţii numeşte personalul didactic (de regulă consilierul şcolar sau educatorul/profesorul pentru învăţământ primar/profesorul diriginte) care va reprezenta unitatea în echipa multidisciplinară şi interinstituţională de management al cazului. Directorul UIP comunică decizia managerului de caz desemnat de DGASPC.
16. Personalul unităţii contribuie la evaluarea multidisciplinară şi interinstituţională a cazului de violenţă, coordonată de managerul de caz desemnat de DGASPC. Personalul analizează situaţia din punctul de vedere al nevoilor educaţionale, relaţionale, sociale şi psihologice ale preşcolarilor sau ale elevilor implicaţi, la nivelul unităţii de învăţământ. În situaţia în care este necesar, personalul unităţii de învăţământ, care poate oferi informaţii pentru înţelegerea nevoilor elevilor implicaţi, discută cu directorul, iar discuţia este înregistrată audio/scriptic şi pusă la dispoziţia echipei multidisciplinare, cu acordul celor implicaţi. În situaţia în care este necesar, directorul efectuează asistenţă la ore/deleagă observarea preşcolarilor/elevilor în pauze, iar concluziile sunt comunicate echipei multidisciplinare.
17. În situaţia în care există suspiciunea comiterii unei infracţiuni (definită conform Codului penal), directorul nu permite interogarea elevilor implicaţi, audierea acestora efectuându-se de către organele de cercetare penală, în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală.
18. În situaţia în care nu există suspiciunea comiterii unei infracţiuni, elevilor implicaţi (autor/autori şi victimă/victime) le sunt solicitate informaţii cu privire la fapt, pe cât posibil o singură dată, separat, în prezenţa cel puţin a unui părinte/reprezentant legal pentru copiii minori, de către consilierul şcolar/psihologul de la DGASPC, la decizia managerului de caz, într-un spaţiu care asigură confidenţialitatea. Părinţii/Reprezentanţii legali ai victimei/victimelor şi ai autorului/autorilor sunt intervievaţi separat de către consilierul şcolar/reprezentanţii Serviciului public de asistenţă socială/Direcţiei de asistenţă socială/DGASPC, la decizia managerului de caz. Directorul are obligaţia de a se informa cu privire la stadiul cazului, de la managerul de caz.
19. În cazul săvârşirii de infracţiuni şi al situaţiilor de bullying, personalul unităţii colaborează cu structurile de siguranţă şcolară pentru analiza postcauzală (identificarea cauzelor care au condus la producerea evenimentului), respectiv pentru completarea analizei psihologice posteveniment (informaţii relevante despre eveniment, istoricul evenimentelor în care au mai fost implicaţi elevii, conduita elevilor

autori/victime) şi stabilirea unor măsuri de prevenire a repetării/agravării evenimentului.
20. Pe baza rezultatelor evaluării, educatorul/profesorul pentru învăţământ primar/profesorul diriginte, consilierul şcolar şi mediatorul şcolar (dacă este cazul), cu consultarea părinţilor, stabilesc măsuri şcolare de sprijin pentru autor/autori şi victimă/victime, la nivelul unităţii.
21. Pe baza rezultatelor evaluării, personalul unităţii, cu consultarea managerului de caz de la DGASPC, propune sancţiuni pentru autor/autori.
22. Personalul didactic numit de director ca membru în echipa multidisciplinară şi interinstituţională informează managerul de caz de la DGASPC privind măsurile de sprijin stabilite la nivelul unităţii, în vederea integrării acestora în Planul de reabilitare şi/sau reintegrare socială.
23. Măsurile de sprijin propuse de personalul unităţii sunt incluse în Planul de reabilitare şi/sau reintegrare socială de către managerul de caz. Acesta transmite planul echipei multidisciplinare, iar personalul unităţii de învăţământ din echipă informează directorul privind toate măsurile incluse în Planul de reabilitare şi/sau reintegrare socială.
24. Personalul unităţii, în colaborare cu părinţii, Serviciul public de asistenţă socială/Direcţia de asistenţă socială/DGASPC şi alţi furnizori de servicii sociale, psihologice, de sănătate ş.a., pune în aplicare Planul de reabilitare şi/sau reintegrare socială. În cazul săvârşirii de infracţiuni, Planul de reabilitare şi/sau reintegrare socială se aplică pe toată durata procesului penal. În cazul în care autorul/autorii sunt reţinuţi, măsurile de la nivelul unităţii de învăţământ se aplică după punerea în libertate şi reîntoarcerea la şcoală.
25. Personalul unităţii care face parte din echipa multidisciplinară monitorizează aplicarea măsurilor asumate şi a sancţiunilor stabilite. Personalul unităţii care face parte din echipa multidisciplinară informează periodic directorul privind dificultăţile întâmpinate şi efectele măsurilor de sprijin şi ale sancţiunilor asupra elevilor şi asupra relaţiei elevi-elevi şi elevi- personalul unităţii.
26. Educatorul/Profesorul pentru învăţământ primar/Profesorul diriginte consultă periodic Consiliul clasei şi consilierul şcolar privind efectele măsurilor de sprijin şi ale sancţiunilor asupra comportamentului elevilor şi a relaţiei dintre elevi. Consilierul şcolar şi educatoarea/profesorul pentru învăţământ primar/dirigintele informează periodic părinţii privind efectele măsurilor de sprijin şi ale sancţiunilor asupra elevilor şi relaţiei dintre elevi, observate în cadrul unităţii de învăţământ. Părinţii informează periodic directorul privind efectele măsurilor de sprijin şi ale sancţiunilor asupra elevilor, observate în familie.
27. În situaţia în care elevii nu participă la activităţile de sprijin organizate la nivelul unităţii, educatorul/profesorul pentru învăţământ primar/profesorul diriginte informează părinţii/reprezentanţii legali în acest sens. În situaţia în care există suspiciunea că părinţii nu pun în aplicare măsurile asumate pentru îmbunătăţirea relaţiilor dintre elevi şi profesori, directorul sesizează situaţia la Serviciul public de asistenţă socială/Direcţia de asistenţă socială, în vederea efectuării unei vizite de monitorizare la domiciliul copilului. Directorul are obligaţia să solicite raportul de vizită managerului de caz. În situaţia în care există suspiciunea că personalul unităţii nu pune în aplicare măsurile asumate, reprezentanţii instituţiilor abilitate/părinţii/reprezentanţii legali sesizează situaţia personalului de conducere al unităţii. În situaţia în care există suspiciunea că personalul de conducere al unităţii nu ia măsurile care se impun, părinţii/reprezentanţii legali sesizează Inspectoratul Şcolar. În situaţia în care există suspiciunea că reprezentanţii Serviciului public de asistenţă socială/DGASPC nu pun în aplicare măsurile asumate, directorul sesizează DGASPC/ANPDCA.
28. În situaţia în care elevii şi/sau părinţii/reprezentanţii legali continuă să refuze participarea la şedinţele de consiliere şcolară şi/sau de intervenţie psihologică şi psihoterapeutică, cuprinse în Planul de reabilitare şi/sau reintegrare socială, chiar şi după vizita de monitorizare efectuată de Serviciul public de asistenţă socială/Direcţia de asistenţă socială, directorul sesizează situaţia managerului de caz. DGASPC şi Inspectoratul Şcolar pot solicita instanţelor de judecată să dispună obligarea, prin hotărâre judecătorească, a elevilor şi/sau a părinţilor/tutorilor legali să participe la şedinţe de consiliere şcolară şi/sau de intervenţie psihologică şi psihoterapeutică.
29. Personalul didactic care face parte din echipa multidisciplinară şi interinstituţională informează periodic managerul de caz desemnat de DGASPC cu privire la progresele şi dificultăţile întâmpinate în implementarea măsurilor şi a serviciilor prevăzute în Planul de reabilitare şi/sau reintegrare socială.

30. Directorul unității de învățământ răspunde solicitărilor managerului de caz DGASPC privind îmbunătățirea măsurilor de sprijin stabilite la nivelul unității. Dacă este necesar, educatorul/profesorul pentru învăţământ primar/profesorul diriginte, consilierul şcolar şi mediatorul şcolar (dacă este cazul), cu consultarea părinţilor, stabilesc noi măsuri de sprijin la nivelul unității, pentru victimă/victime şi autor/autori, respectiv sancţiuni pentru autor/autori.
31. Pe parcursul desfăşurării etapelor din procedura de management al cazului, personalul didactic care face parte din echipa multidisciplinară şi interinstituţională completează fişa de management al cazurilor de violenţă şi o transmite spre înregistrare Comisiei pentru prevenirea şi combaterea violenţei, a faptelor de corupţie şi a discriminării în mediul şcolar şi promovarea interculturalităţii.
32. În paralel cu managementul de caz, directorul unității convoacă şi solicită Comisiei pentru prevenirea şi combaterea violenţei, a faptelor de corupţie şi a discriminării în mediul şcolar şi promovarea interculturalităţii, să analizeze factorii care au favorizat apariţia situaţiei de violenţă, să revizuiască şi să completeze, dacă este necesar, Planul de prevenire şi reducere a violenţei în mediul şcolar al unității.
33. În cazul infracţiunilor, Comisia pentru prevenirea şi combaterea violenţei, a faptelor de corupţie şi a discriminării în mediul şcolar şi promovarea interculturalităţii colaborează cu structurile de siguranţă şcolară pentru stabilirea şi includerea în planurile de prevenire şi reducere a violenţei în şcoli a unor acţiuni comune de prevenire. Personalul unității, cu sprijinul structurilor de siguranţă şcolară, pune în aplicare acţiuni de prevenire a repetării/agravării cazului de violenţă şi de reducere a factorilor care au favorizat apariţia acestuia.
34. Dacă măsurile de sprijin şi sancţiunile conduc la îmbunătăţirea comportamentului preşcolarilor/elevilor şi a relaţiilor dintre aceştia, directorul unității propune managerului de caz sistarea măsurilor de la nivelul unității, pentru situaţiile care nu se află în proces în instanţă. Decizia de închidere a cazului revine managerului de caz, după parcurgerea celor 6 luni de monitorizare postservicii după încheierea planului sau de la hotărârea instanţei. Monitorizarea postservicii realizată de Serviciul public de asistenţă socială, include şi comunicarea cu personalul responsabil din unitatea de învățământ.
35. În baza deciziei managerului de caz, Comisia pentru prevenirea şi combaterea violenţei, a faptelor de corupţie şi a discriminării în mediul şcolar şi promovarea interculturalităţii înregistrează închiderea cazului.

C. MANAGEMENTUL CAZURILOR DE VIOLENŢĂ A PERSONALULUI UNITĂȚII DE ÎNVĂȚĂMÂNT ASUPRA PREŞCOLARILOR/ELEVILOR

Toate formele de violenţă a personalului unității asupra preşcolarilor/elevilor se consideră forme grave de violenţă.

Fără a se considera o enumerare exhaustivă, se consideră forme de violenţă a personalului asupra preşcolarilor/elevilor următoarele:
- forme de abuz fizic, care constituie infracţiuni: vătămarea corporală, vătămarea corporală din culpă, lovirea sau orice acte de violenţă cauzatoare de suferinţe fizice, loviturile sau vătămările cauzatoare de moarte, uciderea din culpă, omorul, omorul calificat;
- alte forme de abuz fizic: lovirea, aruncarea cu obiecte, imobilizarea copilului, smucirea, zdruncinarea, scuturarea, aplicarea pedepselor fizice, tragere, împingere, ciupire, obligarea copiilor cu alergii alimentare sau intoleranţe alimentare de a mânca/ingera alimente declanşatoare de reacţii alergice sau la care copilul dezvoltă intoleranţe alimentare. Se încadrează în noţiunea de formă de abuz fizic şi disimularea că un aliment nu prezintă risc şi păcălirea preşcolarilor/elevilor în acest sens;
- forme de abuz psihologic, care constituie infracţiuni: instigarea publică, incitarea la ură sau discriminare, ameninţarea, şantajul, hărţuirea, lipsirea de libertate, determinarea sau înlesnirea sinuciderii; rele tratamente aplicate minorului;
- alte forme de abuz psihologic: injuriile şi jignirile, calomnia, terorizarea, dispreţuirea, tachinarea, favorizarea unor copii în defavoarea celorlalţi;

- forme de neglijare: neasigurarea unei supravegheri adecvate, neasigurarea unui mediu fizic sigur, lăsarea unui copil în grija unui adult neautorizat, accesul la obiecte dăunătoare;
- hărţuirea sexuală şi forme de abuz sexual, care constituie infracţiuni precum: agresiunea sexuală, actul sexual cu un minor, violul, coruperea sexuală, racolarea minorilor în scopuri sexuale, exploatarea sexuală, pornografia infantilă;
- alte forme de hărţuire şi abuz sexual: glume sau bancuri cu conotaţii sexuale care creează disconfort, comentarii cu conotaţie sexuală privind aspectul fizic al unei persoane, utilizarea de apelative umilitoare sau sexiste; semne obscene; fluierături; comentarii sau mesaje cu conţinut sexual; discuţii explicite sau avansuri sexuale directe; atingeri nedorite, ciupituri sau mângâieri fără consimţământ; solicitări care pun elevii în posturi foarte asemănătoare sau identice cu expunerea sexuală; grooming (ademenirea minorilor în scopuri sexuale);
- traficul de minori.

Modul de lucru:

1. În situaţia în care personalul unității de învățământ observă/suspectează un comportament violent din partea cadrelor didactice (de exemplu, aude ţipete sau sesizează alte semne de violenţă), intervine imediat şi aplanează conflictul.

2. În situaţia în care elevul/personalul unității este martorul sau i se raportează o situaţie de violenţă a unui membru al personalului asupra unuia sau a mai multor preşcolari/elevi, în mediul şcolar, şi există o ameninţare reală la viaţa, la sănătatea sau la siguranţa persoanelor implicate, elevii sau personalul apelează imediat serviciul unic de urgenţă 112.

3. Dacă există preşcolari/elevi care necesită asistenţă medicală, se solicită intervenţia personalului specializat de la cabinetul medical al unității sau se apelează imediat serviciul unic de urgenţă 112.

4. Personalul unității sprijină preşcolarii/elevii să gestioneze emoţiile declanşate de situaţie (mânie, furie, supărare, teroare, teamă, neliniște, tristeţe) şi să îşi regleze comportamentul faţă de sine şi de ceilalţi.

5. Elevii/Personalul unității informează verbal şi în regim de urgenţă directorul unității cu privire la orice situaţie de violenţă a personalului asupra preşcolarilor/elevilor la care au asistat sau care le-a fost adusă la cunoştinţă. Personalul de conducere colectează informaţii de la personalul unității cu privire la desfăşurarea faptei de violenţă.

6. Directorul unității informează verbal şi în regim de urgenţă părinţii/reprezentanţii legali ai preşcolarilor/elevilor implicaţi (cu prioritate victimă/victime) şi le solicită să se prezinte la unitate pentru gestionarea situaţiei, în interesul superior al copilului.

7. Dacă există suspiciunea săvârşirii unei infracţiuni şi, până la momentul respectiv, nu a fost sesizat serviciul unic de urgenţă 112, personalul de conducere sesizează verbal şi în regim de urgenţă dispeceratul de poliţie. Până la sosirea poliţiei, directorul unității asigură, pe cât posibil, locul săvârşirii faptei (limitează accesul persoanelor în câmpul faptei) şi conservarea probelor existente (nu ridică/nu permite ridicarea obiectelor folosite pentru săvârşirea faptei).

8. Dacă este implicat un minor, directorul sesizează de urgenţă cazul grav de violenţă la 119 (DGASPC).

9. Directorul informează verbal Inspectoratul Școlar cu privire la cazul grav de violenţă a personalului unității asupra preşcolarilor/elevilor, în mediul şcolar. Dacă în unitate nu există consilier şcolar şi/sau mediator şcolar, directorul solicită CJRAE/CMBRAE să desemneze un consilier şcolar şi un mediator şcolar (dacă este cazul) pentru managementul cazului.

10. Dacă este necesar, personalul delegat de directorul unității separă victima/victimele de autorul/autorii situaţiei de violenţă, îi conduce în spaţii unde se simt în siguranţă, pentru reducerea nivelului de stres şi pentru protecţie.

11. Personalul delegat de director supraveghează şi protejează atât victima/victimele, cât şi autorul/autorii, împotriva oricărei forme de violenţă/discriminare/răzbunare/altor riscuri, până la sosirea părinţilor/reprezentanţilor legali, a consilierului şcolar şi/sau a educatoarei/profesorului pentru învăţământ primar/dirigintelui şi/sau a echipei mobile DGASPC şi/sau a reprezentanţilor Serviciului public de asistenţă socială/Direcţiei de asistenţă socială şi/sau a reprezentanţilor poliţiei.

12. La sosirea părinţilor/reprezentanţilor legali în unitatea de învăţământ, aceştia sunt informaţi cu privire la starea preşcolarilor/elevilor implicaţi, dar şi la eventualele măsuri imediate de protecţie luate de personalul unităţii şi sunt reuniţi imediat cu aceştia (victimă/victime).
13. La sosirea structurilor de poliţie/reprezentanţilor DGASPC, directorul îi informează cu privire la evoluţia situaţiei, măsurile imediate de protecţie luate de personalul unităţii şi sunt puşi în contact imediat cu autorul/autorii şi victima/victimele, precum şi cu părinţii copiilor victime, dacă sunt prezenţi. Directorul unităţii face aceeaşi informare şi pentru reprezentanţii Serviciului public de asistenţă socială/Direcţiei de asistenţă socială care efectuează evaluarea iniţială la solicitarea DGASPC.
Instituţiile abilitate sesizate realizează evaluarea iniţială a situaţiei şi intervenţia imediată. Personalul unităţii colaborează cu reprezentanţii poliţiei şi DGASPC/Serviciului public de asistenţă socială/Direcţiei de asistenţă socială în vederea evaluării iniţiale a situaţiei. În cazul săvârşirii de infracţiuni, directorul nu permite interogarea personalului şi a elevilor implicaţi - audierea acestora (autor/autori şi victimă/victime) este realizată exclusiv de către organele de cercetare penală specializate. Dacă actul de violenţă constituie infracţiune, directorul dispune îndepărtarea autorului de lângă elevi şi va lua măsurile legale pentru preluarea imediată a sarcinilor autorului de către alţi membri ai personalului unităţii.
14. La nivelul unităţii se începe o cercetare disciplinară a faptei. În baza raportului întocmit de comisia de cercetare disciplinară, se stabilesc sancţiuni pentru autor/autori, aplicabile la nivelul unităţii, în acord cu prevederile legale în vigoare. Pe perioada desfăşurării cercetării disciplinare, persoana cercetată nu va desfăşura activităţi didactice cu elevii.
15. În cazurile dovedite de violenţă a personalului unităţii asupra preşcolarilor/elevilor, dacă nu s-a dispus desfacerea contractului de muncă, Consiliul de administraţie al unităţii, după consultarea cu consilierul şcolar, aprobă măsuri de sprijin pentru autorul/autorii actului de violenţă.
16. În paralel, personalul unităţii contribuie la evaluarea multidisciplinară şi interinstituţională a cazului de violenţă, coordonată de managerul de caz desemnat de DGASPC, în vederea realizării planului de reabilitare şi/sau reintegrare pentru victimă/victime. Personalul unităţii analizează situaţia din punctul de vedere al nevoilor educaţionale, relaţionale, sociale şi psihologice ale victimei/victimelor, la nivelul unităţii de învăţământ. Dacă este necesar, personalul unităţii, care poate oferi informaţii pentru înţelegerea nevoilor elevilor implicaţi, discută cu directorul UIP, iar discuţia este înregistrată audio/scriptic şi pusă la dispoziţia echipei multidisciplinare, cu acordul celor implicaţi.
17. Dacă nu există suspiciunea comiterii unei infracţiuni, minorii implicaţi (victimă/victime) sunt intervievaţi o singură dată, separat, în prezenţa a cel puţin unui părinte/reprezentant legal, de către consilierul şcolar/psihologul de la DGASPC, la decizia managerului de caz. Directorul unităţii este obligat să se informeze cu privire la stadiul cazului, precum şi cu privire la concluziile raportului DGASPC.
18. Pe baza rezultatelor evaluării, educatoarea/profesorul pentru învăţământ primar/dirigintele, consilierul şcolar şi mediatorul şcolar (dacă este cazul), cu consultarea părinţilor, stabilesc măsuri de sprijin pentru victimă/victime, la nivelul unităţii. Dacă educatoarea/profesorul pentru învăţământ primar/dirigintele, consilierul şcolar/mediatorul şcolar se regăsesc în postura de autor al actului de violenţă, directorul va delega atribuţiile acestora unui alt cadru didactic sau va solicita acest lucru CJRAE/CMBRAE, după caz.
19. Personalul didactic numit de director ca membru în echipa multidisciplinară şi interinstituţională informează managerul de caz de la DGASPC privind măsurile de sprijin stabilite la nivelul unităţii pentru victimă/victime, în vederea integrării acestora în Planul de reabilitare şi/sau reintegrare socială.
20. Măsurile de sprijin propuse de personalul unităţii sunt incluse în Planul de reabilitare şi/sau reintegrare socială de către managerul de caz desemnat de DGASPC. Directorul unităţii se informează de la managerul de caz privind toate măsurile pentru victimă/victime, incluse în Planul de reabilitare şi/sau reintegrare socială.
21. Personalul, părinţii şi instituţiile abilitate pun în aplicare măsurile de sprijin pentru victimă/victime cuprinse în Planul de reabilitare şi/sau reintegrare socială; conducerea unităţii şi personalul pun în aplicare măsurile de sprijin şi sancţiunile stabilite pentru autor/autori.
22. Directorul monitorizează aplicarea măsurilor de sprijin pentru victimă/victime, respectiv măsurile de sprijin şi sancţiunile stabilite pentru autor/autori. Educatoarea/Profesorul pentru învăţământ primar/Dirigintele consultă periodic Consiliul clasei şi consilierul şcolar privind efectele măsurilor de

sprijin asupra comportamentului elevilor. Consilierul şcolar şi educatoarea/profesorul pentru învăţământ primar/dirigintele informează periodic părinţii privind efectele măsurilor de sprijin asupra preşcolarilor/elevilor, observate la nivelul unităţii. Părinţii informează periodic directorul unităţii privind efectele măsurilor de sprijin asupra victimei/victimelor, observate în familie.

23. Cadrele didactice şi directorul consultă periodic părinţii/reprezentanţii legali şi preşcolarii/elevii privind efectele măsurilor de sprijin şi ale sancţiunilor asupra autorului/autorilor în situaţiile care nu sunt infracţiuni. Personalul de conducere efectuează asistenţă la ore în vederea analizei efectelor măsurilor de sprijin şi ale sancţiunilor asupra autorului/autorilor.

24. Personalul didactic care face parte din echipa multidisciplinară şi interinstituţională se informează de la managerul de caz desemnat de DGASPC cu privire la progresele şi dificultăţile întâmpinate în implementarea măsurilor, a sancţiunilor şi a serviciilor prevăzute în Planul de reabilitare şi/sau reintegrare socială.

25. Directorul răspunde solicitărilor managerului de caz desemnat de DGASPC privind îmbunătăţirea măsurilor de sprijin stabilite pentru victimă/victime, la nivelul unităţii.

26. Dacă este necesar, personalul didactic care face parte din echipa multidisciplinară şi interinstituţională, educatoarea/profesorul pentru învăţământ primar/dirigintele, consilierul şcolar şi mediatorul şcolar (dacă este cazul), cu consultarea părinţilor, stabilesc noi măsuri de sprijin pentru victimă/victime, la nivelul unităţii.

27. În situaţia în care este necesar, atunci când, în urma sancţiunilor şi a măsurilor aplicate, autorul/autorii continuă să aibă comportamente violente asupra preşcolarilor/elevilor, se reia procesul de cercetare disciplinară a autorului/autorilor, inclusiv sesizarea instituţiilor abilitate.

28. Pe parcursul paşilor de management al cazului, personalul didactic care face parte din echipa multidisciplinară şi interinstituţională completează fişa de management al cazurilor de violenţă şi o transmite spre înregistrare Comisiei pentru prevenirea şi combaterea violenţei, a faptelor de corupţie şi a discriminării în mediul şcolar şi promovarea interculturalităţii.

29. În paralel cu managementul de caz, directorul convoacă şi solicită Comisiei pentru prevenirea şi combaterea violenţei, a faptelor de corupţie şi a discriminării în mediul şcolar şi promovarea interculturalităţii să analizeze factorii care au favorizat apariţia situaţiei de violenţă, să revizuiască şi să completeze, dacă este necesar, Planul de prevenire şi reducere a violenţei în mediul şcolar al unităţii.

30. În situaţia în care măsurile de sprijin conduc la îmbunătăţirea comportamentului autorului/autorilor, la reducerea semnificativă a efectelor traumei asupra victimei/victimelor, respectiv îmbunătăţirea relaţiilor dintre elevi şi personalul, directorul propune managerului de caz închiderea cazului, din perspectiva unităţii de învăţământ. Decizia de închidere revine managerului de caz, după parcurgerea celor 6 luni de monitorizare postservicii după încheierea planului sau de la hotărârea instanţei. Monitorizarea post-servicii realizată de Serviciul public de asistenţă socială include şi comunicarea cu personalul responsabil din unitate.

31. În baza deciziei managerului de caz, Comisia pentru prevenirea şi combaterea violenţei, a faptelor de corupţie şi a discriminării în mediul şcolar şi promovarea interculturalităţii. înregistrează închiderea cazului.

D. MANAGEMENTUL CAZURILOR DE VIOLENŢĂ GRAVĂ A ELEVILOR ASUPRA PERSONALULUI UNITĂŢII DE ÎNVĂŢĂMÂNT

Se consideră forme de violenţă a elevilor asupra personalului unităţii de învăţământ următoarele:

- forme de abuz fizic, care constituie infracţiuni: vătămarea corporală, vătămarea corporală din culpă, lovirea sau alte violenţe, lovirile sau vătămările cauzatoare de moarte, uciderea din culpă, omorul, omorul calificat;
- alte forme de abuz fizic: lovirea, aruncarea cu obiecte, imobilizarea;
- forme de abuz psihologic, care constituie infracţiuni: instigarea publică, incitarea la ură sau discriminare, ameninţarea, şantajul, hărţuirea, lipsirea de libertate, determinarea sau înlesnirea sinuciderii;

- alte forme de abuz psihologic: bullyingul şi cyberbullyingul, semnele obscene, injuriile şi jignirile, calomnia, terorizarea, dispreţuire, alte acţiuni care pot provoca traume emoţionale şi care au drept consecinţă atingerea demnităţii ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare;
- forme de abuz sexual, care constituie infracţiuni precum: agresiunea sexuală, violul, coruperea sexuală;
- alte forme de abuz sexual: molestarea sexuală verbală (expunerea personalului UIP la injurii sau limbaj cu conotaţie sexuală, remarci ironice şi insinuări despre caracteristicile sexuale sau despre relaţii), sextingul, sexualizarea; manifestări fizice de natură sexuală - atingeri inadecvate cu conotaţie sexuală, solicitări care pun personalul unităţii în posturi foarte asemănătoare sau identice cu expunerea sexuală.

Modul de lucru:

1. În situaţia în care elevul/personalul unităţii este martorul sau i se raportează o situaţie gravă de violenţă a unui elev asupra personalului unităţii, petrecută în mediul şcolar, şi există o ameninţare reală la viaţa, la sănătatea sau la siguranţa persoanelor implicate, elevii sau personalul unităţii apelează imediat serviciul unic de urgenţă 112.

2. În situaţia în care există persoane care necesită asistenţă medicală, se solicită intervenţia personalului specializat de la cabinetul medical al unităţii, acolo unde există, sau se apelează imediat serviciul unic de urgenţă 112.

3. Personalul unităţii aplanează conflictul şi elimină toate sursele de risc asupra persoanelor implicate. Personalul sprijină elevii şi adulţii să gestioneze emoţiile declanşate de situaţie (mânie, furie, supărare, teroare, teamă, nelinişte, tristeţe) şi să îşi regleze comportamentul faţă de sine şi de ceilalţi.

4. Elevii/Personalul unităţii informează verbal şi în regim de urgenţă directorul cu privire la situaţia de violenţă a elevilor asupra personalului unităţii. Directorul colectează informaţii de la elevi/personal cu privire la desfăşurarea situaţiei de violenţă.

5. Directorul informează verbal şi în regim de urgenţă părinţii/reprezentanţii legali ai elevilor autor/autori şi le solicită să se prezinte la şcoală pentru gestionarea situaţiei, în interesul superior al copilului.

6. În situaţia în care există suspiciunea unei infracţiuni şi, până la momentul respectiv, nu a fost sesizat serviciul unic de urgenţă 112, personalul de conducere sesizează verbal şi în regim de urgenţă dispeceratul de poliţie. Până la sosirea poliţiei, directorul asigură, pe cât posibil, locul săvârşirii infracţiunii (limitează accesul persoanelor în câmpul infracţiunii) şi conservarea probelor existente (nu ridică/nu permite ridicarea obiectelor folosite pentru săvârşirea infracţiunii).

7. Directorul informează verbal Inspectoratul Şcolar cu privire la cazul grav de violenţă a elevilor asupra personalului, în mediul şcolar. Dacă în unitate nu există un consilier şcolar/mediator şcolar, directorul solicită CJRAE/CMBRAE să desemneze un consilier şcolar şi un mediator şcolar (dacă este cazul) pentru managementul cazului.

8. Dacă este necesar, personalul delegat de directorul unităţii izolează victima/victimele de autorul/autorii situaţiei de violenţă, îi conduce în spaţii unde se simt în siguranţă, pentru protecţie şi reducerea nivelului de stres.

9. Personalul delegat de director supraveghează şi protejează atât autorul/autorii, cât şi victima/victimele împotriva oricărei forme noi de violenţă/discriminare/răzbunare/altor riscuri, până la sosirea părinţilor/reprezentanţilor legali, a consilierului şcolar şi/sau a profesorului pentru învăţământ primar/dirigintelui şi/sau a reprezentanţilor poliţiei.

10. La sosirea părinţilor/reprezentanţilor legali în unitatea de învăţământ, aceştia sunt informaţi cu privire la starea elevilor implicaţi, eventualele măsuri imediate de protecţie luate de personalul unităţii şi sunt reuniţi imediat cu aceştia (autor/autori).

11. La sosirea structurilor de poliţie, directorul îi informează cu privire la evoluţia situaţiei, măsurile imediate de protecţie luate de personal şi sunt puşi în contact imediat cu autorul/autorii şi victima/victimele.

12. În situaţia în care există suspiciunea comiterii unei infracţiuni, personalul colaborează cu reprezentanţii poliţiei, în vederea evaluării iniţiale a situaţiei.

13. În funcţie de caz, directorul decide măsuri imediate de protecţie. În situaţia în care s-a săvârşit o infracţiune, profesorul pentru învăţământ primar/profesorul diriginte al autorului/autorilor se informează atât cu privire la măsurile dispuse de autorităţile competente pe perioada cercetării faptei, cât şi cu privire la hotărârea instanţei de judecată care priveşte pe autor/autori (prin vizualizarea site-ului portal.just.ro) şi ulterior comunică informaţiile directorului.
14. Directorul informează personalul unității că, în calitate de victimă a unei situaţii de violenţă din partea elevilor, are dreptul la servicii de evaluare psihologică şi consiliere în vederea prevenirii stresului posttraumatic, de concediu medical, de servicii decontate de intervenţie psihologică şi psihoterapeutică, respectiv, la cerere, şi de asistenţă în desfăşurarea activităţii profesionale, pe perioadă determinată (cu aprobarea consiliului de administraţie).
15. Personalul unității (victima/victimele) beneficiază de evaluarea psihologică şi consiliere de urgenţă în vederea prevenirii stresului posttraumatic. Consilierul şcolar din CJRAE/CMBRAE responsabil cu evaluarea psihologică şi consilierea de specialitate pentru situaţiile de criză, conflict şi risc va coopera cu psihologul specializat în psihologia muncii, în vederea acordării unor recomandări care să prevină agravarea situaţiei.
16. În funcţie de nevoi, personalul unității (victima/victimele) poate solicita medicului de familie concediu medical, recomandare pentru servicii decontate de intervenţie psihologică şi psihoterapeutică, iar conducerii reîncadrarea la o altă clasă şi asistenţă, în desfăşurarea activităţii profesionale, pe perioadă determinată.
17. În baza evaluării specialistului, conducerea unității, Inspectoratul Şcolar şi CJRAE aprobă solicitările victimei/victimelor şi propun măsuri de sprijin pentru aceasta/acestea. Directorul informează victima/victimele privind paşii pe care poate/pot să îi urmeze pentru a beneficia de servicii de terapie psihologică decontate prin casa de asigurări de sănătate, în vederea prevenirii tulburărilor de stres posttraumatic.
18. În situaţia în care victima agresiunii este profesorul pentru învăţământ primar/dirigintele/consilierul şcolar, aceştia nu se vor implica în acţiunile de management al cazului şi nici în stabilirea măsurilor şi a sancţiunilor care se impun. Directorul va delega atribuţiile acestora unui alt cadru didactic sau va solicita acest lucru CJRAE/CMBRAE, după caz.
19. Dacă există suspiciunea comiterii unei infracţiuni, directorul nu permite interogarea personalului unității şi a elevilor implicaţi - interogarea autorului/autorilor şi a victimei/victimelor este realizată exclusiv de către organele de cercetare penală specializate. Dacă nu există suspiciunea comiterii unei infracţiuni, consilierul şcolar discută cu victima/victimele, cu autorul/autorii şi cu părinţii/reprezentanţii legali a elevilor o singură dată, separat. În cazul minorilor-autori, discuţia are loc în prezenţa cel puţin a unui părinte/reprezentant legal şi a unui reprezentant DGASPC, desemnat la solicitarea poliţiei.
20. În cazul săvârşirii de infracţiuni, personalul unității colaborează cu structurile pentru siguranţă şcolară pentru analiza postcauzală (stabilirea cauzelor care au condus la producerea evenimentului) şi stabilirea unor măsuri de prevenire a repetării/agravării evenimentului.
21. Pe baza analizei cazului, profesorul pentru învăţământ primar/dirigintele, consilierul şcolar şi mediatorul şcolar (dacă este cazul), cu consultarea părinţilor, stabilesc măsuri de sprijin pentru autor/autori, la nivelul unității.
22. Pe baza rezultatelor evaluării, directorul, profesorul pentru învăţământ primar/dirigintele şi consilierul şcolar propun sancţiuni pentru autor/autori.
23. După caz, personalul şi părinţii pun în aplicare măsurile de sprijin stabilite pentru victimă/victime, respectiv măsurile de sprijin şi sancţiunile stabilite pentru autor/autori.
24. Directorul monitorizează aplicarea măsurilor de sprijin pentru victimă/victime, respectiv a măsurilor de sprijin şi a sancţiunilor stabilite pentru autor/autori. Profesorul pentru învăţământ primar/Dirigintele consultă periodic Consiliul clasei şi consilierul şcolar privind efectele măsurilor de sprijin asupra comportamentului elevilor şi relaţia dintre elevi şi personalul UIP. Consilierul şcolar şi profesorul pentru învăţământ primar/dirigintele informează periodic părinţii privind efectele măsurilor de sprijin asupra elevilor, observate la nivelul unității. Părinţii informează periodic directorul privind efectele măsurilor de sprijin asupra autorului/autorilor, observate în familie.

25. Dacă este necesar, directorul solicită modificarea sancţiunilor şi a măsurilor de sprijin stabilite pentru autor/autori, la nivelul unităţii de învăţământ.
26. Dacă este necesar, directorul reia analiza cazului şi, împreună cu reprezentantul Inspectoratul Şcolar şi reprezentantul CJRAE, stabileşte noi măsuri de sprijin pentru victimă/victime.
27. Pe parcursul paşilor de management al cazului, profesorul pentru învăţământ primar/dirigintele completează fişa de management al cazurilor de violenţă şi o transmite Comisiei pentru prevenirea şi combaterea violenţei, a faptelor de corupţie şi a discriminării în mediul şcolar şi promovarea interculturalităţii.
28. În paralel cu managementul de caz, directorul convoacă şi solicită Comisiei pentru prevenirea şi combaterea violenţei, a faptelor de corupţie şi a discriminării în mediul şcolar şi promovarea interculturalităţii să analizeze factorii care au favorizat apariţia situaţiei de violenţă, să revizuiască şi să completeze, dacă este necesar, Planul de prevenire şi reducere a violenţei în mediul şcolar.
29. Dacă măsurile de sprijin conduc la îmbunătăţirea comportamentului elevilor (autor/autori), la reducerea efectelor traumei la victimă/victime, respectiv la îmbunătăţirea relaţiilor dintre elevi şi personalul unităţii, directorul propune profesorului de învăţământ primar/dirigintelui, consilierului şcolar şi mediatorului şcolar (dacă este cazul) închiderea cazului.
30. În baza deciziei directorului, Comisia pentru prevenirea şi combaterea violenţei, a faptelor de corupţie şi a discriminării în mediul şcolar şi promovarea interculturalităţii înregistrează închiderea cazului.

E. INTERVENŢIA ÎN CAZ DE SUSPICIUNE DE VIOLENŢĂ ASUPRA COPILULUI ÎN AFARA MEDIULUI ŞCOLAR

Suspiciunile de violenţă asupra copilului în afara mediului şcolar fac referire la situaţii de violenţă domestică, neglijare, trafic de persoane.

Modul de lucru:

1. Personalul unităţii observă semne, simptome sau comportamente neobişnuite ale copiilor. În urma observării unuia sau a mai multor semne de violenţă asupra copilului, din cele prezentate în anexele procedurii, sau a altor modificări îngrijorătoare de comportament, orice membru al personalului unităţii poate suspecta existenţa unei forme de violenţă asupra copilului în afara mediului şcolar. Este recomandat ca suspiciunea să fie discutată în mod discret cu educatoarea/profesorul pentru învăţământ primar/profesorul diriginte, pentru a afla dacă semnele au fost observate şi de alţi membri ai personalului unităţii.
2. Educatoarea/Profesorul pentru învăţământ primar/Profesorul diriginte informează directorul cu privire la suspiciunea de violenţă asupra copilului, în afara mediului şcolar.
3. În situaţia în care nu există suspiciuni împotriva părinţilor/reprezentanţilor legali de violenţă asupra copilului (violenţă domestică, trafic de persoane), personalul de conducere al unităţii informează părinţii/reprezentanţii legali ai copiilor. Dacă există suspiciuni împotriva părinţilor/reprezentanţilor legali de violenţă asupra copilului (violenţă domestică, trafic de persoane etc.), personalul de conducere sesizează direct autorităţile competente.
4. Directorul sesizează de urgenţă suspiciunea de violenţă asupra copilului, în afara mediului şcolar, inclusiv traficul de persoane, la 119 (DGASPC). În cazul în care viaţa/securitatea copilului este pusă în pericol, personalul de conducere sesizează verbal şi în regim de urgenţă serviciul unic de urgenţă 112 sau dispeceratul de poliţie. În situaţia în care există suspiciunea unei situaţii de trafic de minori, directorul notifică Agenţia Naţională împotriva Traficului de Persoane (ANITP) prin formularul prevăzut în anexa nr. 2 la Mecanismul naţional de identificare şi referire a victimelor traficului de persoane, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 88/2023, sau prin apelare la **Telverde 0 800 800 678**.
5. Personalul unităţii de învăţământ colaborează cu structurile poliţiei, specialiştii în protecţia copilului în evaluarea iniţială a suspiciunii de violenţă asupra copilului.
6. Directorul are obligaţia de a se informa de la managerul de caz desemnat de DGASPC cu privire la evoluţia cazului.

F. INTERVENŢIA ÎN CAZ DE SUSPICIUNE DE CONSUM DE SUBSTANŢE PSIHOACTIVE ÎN RÂNDUL ELEVILOR

Modul de lucru:

1. În urma observării unor modificări îngrijorătoare de comportament sau a unor semne ale consumului de substanţe psihoactive (în cazul în care personalul a participat la sesiuni de informare în sensul recunoaşterii acestor semne), orice membru al personalului unității poate suspecta consumul de substanţe psihoactive. Este recomandat ca suspiciunea să fie discutată în mod discret cu profesorul diriginte, pentru a afla dacă semnele au fost observate şi de alţi membri ai personalului unității.

2. În situaţia în care există o ameninţare reală, bruscă, la viaţa, la sănătatea sau la siguranţa elevilor suspectaţi, elevii sau personalul apelează imediat serviciul unic de urgenţă 112.

3. Profesorul diriginte informează verbal şi în regim de urgenţă directorul cu privire la suspiciunea de consum de substanţe.

4. În situaţia în care nu există suspiciuni împotriva părinţilor/reprezentanţilor legali, directorul informează verbal şi în regim de urgenţă părinţii/reprezentanţii legali ai elevilor (potenţiali consumatori) şi îi îndrumă să ia legătura cu Centrul de Prevenire, Evaluare şi Consiliere Antidrog (CPECA) şi să contribuie la gestionarea situaţiei, în interesul superior al copilului. În cazul în care există suspiciuni împotriva părinţilor/reprezentanţilor legali ai elevilor (potenţial consumatori), directorul sesizează direct şi în regim de urgenţă Serviciul public de asistenţă socială(SPAS)/Direcţia de asistenţă socială (DAS)/DGASPC.

5. Directorul sesizează verbal şi în regim de urgenţă suspiciunea consumului de substanţe la Biroul de siguranţă şcolară şi la CPECA. Directorul desemnează un responsabil (de regulă, consilierul şcolar) pentru colaborarea cu CPECA.

6. Personalul colaborează cu managerul de caz desemnat de CPECA la evaluarea suspiciunii de consum şi a nevoilor educaţionale, sociale şi psihologice ale elevului, la nivelul unităţii de învăţământ, în vederea realizării planului de asistenţă.

7. Profesorul diriginte, consilierul şcolar, mediatorul şcolar (dacă este cazul), managerul de caz desemnat de CPECA, cu consultarea părinţilor, stabilesc măsuri de sprijin pentru elevi, la nivelul unității.

8. Personalul didactic numit de director informează managerul de caz desemnat de CPECA cu privire la măsurile de sprijin stabilite la nivelul unității pentru elev, în vederea integrării acestora în planul de asistenţă.

9. Măsurile de sprijin propuse de personalul unității sunt incluse în Planul de asistenţă coordonat de CPECA. Managerul de caz informează periodic, succint directorul privind serviciile şi măsurile prevăzute pentru elevi, incluse în Planul de asistenţă.

10. Personalul unității, părinţii, reprezentanţii SPAS/DAS/DGASPC, BSS (Biroul de siguranţă şcolară) şi CPECA pun în aplicare serviciile şi măsurile de sprijin pentru elevi cuprinse în Planul de asistenţă.

11. Directorul monitorizează aplicarea măsurilor de sprijin pentru consumator/consumatori, la nivelul unității de învățământ.

12. Directorul răspunde solicitărilor managerului de caz desemnat de CPECA privind îmbunătăţirea măsurilor de sprijin stabilite pentru consumator/consumatori, la nivelul unității. Profesorul diriginte, consilierul şcolar şi mediatorul şcolar (dacă este cazul), împreună cu managerul de caz, stabilesc noi măsuri de sprijin pentru consumator/consumatori, la nivelul unității.

13. Dacă măsurile de sprijin conduc la atingerea tuturor obiectivelor stabilite în Planul de asistenţă, managerul de caz CPECA decide închiderea cazului.

14. CPECA şi directorul unității planifică şi organizează minimum 3 sesiuni de informare pe an şcolar pentru elevi şi cadre didactice pe tema prevenirii consumului de droguri.

15. Directorul transmite calendarul de organizare al sesiunilor de informare către Inspectoratul Şcolar. Ulterior, după finalizarea sesiunilor, conducerea transmite către Inspectoratul Şcolar un raport al acestor acţiuni.

G. INTERVENŢIA ÎN CAZ DE SUSPICIUNE DE PORT SAU FOLOSIRE, FĂRĂ DREPT, DE OBIECTE PERICULOASE SAU SUSPICIUNEA SĂVÂRŞIRII, DE CĂTRE ELEVI, A UNEI INFRACŢIUNI ÎN MEDIUL ŞCOLAR

Paşii de mai jos sunt menţionaţi pentru situaţiile:

- port sau folosire fără drept de obiecte periculoase;
- furt;
- desfăşurarea jocurilor de noroc;
- distrugerea obiectelor şcolare;
- alte infracţiuni săvârşite de elevi, cu excepţia celor detaliate anterior.

Modul de lucru:

1. Personalul unității, elevii şi/sau părinţii informează în regim de urgenţă directorul unității cu privire la suspiciunea de port/folosire fără drept de obiecte periculoase sau săvârşirea unei infracţiuni de către elevi, în mediul şcolar.

2. Directorul informează verbal şi în regim de urgenţă părinţii/reprezentanţii legali ai elevilor implicaţi, în principal victimă/victime şi/sau autor/autori, şi le solicită să se prezinte la unitatea de învățământ pentru gestionarea situaţiei, în interesul superior al copilului.

3. Directorul unității sesizează de urgenţă suspiciunea la 112/dispeceratul poliţiei.

4. Personalul colaborează cu structurile poliţiei în evaluarea iniţială a suspiciunii şi cercetarea faptelor, dacă este cazul.

5. În cazul săvârşirii unei infracţiuni, personalul colaborează cu structurile de siguranţă şcolară pentru analiza postcauzală (în vederea stabilirii cauzelor care au condus la producerea evenimentului) şi stabilirea unor măsuri de prevenire a repetării/agravării evenimentului.

6. Profesorul pentru învăţământ primar/dirigintele, consilierul şcolar şi mediatorul şcolar (dacă este cazul), convocaţi de directorul unității, cu consultarea părinţilor, realizează o analiză a cazului, în vederea stabilirii unor sancţiuni şi a unor măsuri de sprijin şi de prevenire pentru elevi, la nivelul unității.

7. Pe baza analizei cazului, profesorul pentru învăţământ primar/dirigintele, consilierul şcolar şi mediatorul şcolar (dacă este cazul), cu consultarea părinţilor, stabilesc măsuri de sprijin şi prevenire pentru elev/elevi, la nivelul unității de învățământ.

8. Pe baza rezultatelor evaluării, personalul propune sancţiuni pentru autor/autori, în conformitate cu legislaţia din domeniul învăţământului preuniversitar în vigoare.

9. Personalul unității de învățământ şi părinţii, în colaborare cu structurile de siguranţă şcolară, pun în aplicare măsurile de sprijin, de prevenire, precum şi sancţiunile stabilite pentru elevi.

10. Directorul monitorizează aplicarea măsurilor de sprijin, de prevenire şi a sancţiunilor stabilite pentru elevi.

11. Personalul didactic şi structurile de siguranţă şcolară se informează periodic cu privire la progresele şi dificultăţile întâmpinate în implementarea măsurilor de sprijin şi de prevenire stabilite pentru elevi, la nivelul unității de învățământ.

12. Dacă este necesar, directorul solicită modificarea sancţiunilor şi a măsurilor de sprijin şi de prevenire stabilite pentru elevi, la nivelul unității.

13. Pe parcursul paşilor de management al cazului, profesorul pentru învăţământ primar/dirigintele completează fişa de management al cazurilor de violenţă şi o transmite Comisiei pentru prevenirea şi combaterea violenţei, a faptelor de corupţie şi a discriminării în mediul şcolar şi promovarea interculturalităţii.

14. Dacă măsurile de sprijin conduc la îmbunătăţirea comportamentului elevilor, personalul de conducere propune profesorului de învăţământ primar/dirigintelui, consilierului şcolar şi mediatorului şcolar (dacă este cazul), cu consultarea structurilor de siguranţă şcolară, închiderea cazului.

15. În baza deciziei managerului de caz, Comisia pentru prevenirea şi combaterea violenţei, a faptelor de corupţie şi a discriminării în mediul şcolar şi promovarea interculturalităţii înregistrează închiderea cazului.

8.4.3. Valorificarea rezultatelor activităţii:
Rezultatele activităţii vor fi valorificate de toate compartimentele implicate din unitate.

9. Responsabilităţi

9.1. Conducătorul unității
- Aprobă procedura;
- Asigură implementarea și menținerea procedurii.

9.2. Personalul unității, Comisia responsabilă și toate structurile implicate
- Aplică și mențin procedura;
- Realizează activitățile descrise la termenele stabilite în prezenta procedură.

10. Formular de evidenţă a modificărilor

Nr. Crt	Ediţia	Data ediţiei	Revizia	Data reviziei	Nr. pag.	Descrierea modificării	Semnătura conducătorului departamentului
1	2	3	4	5	6	7	8
10.1				01.03.2024			
10.2	I-a		2	25.10.2024			
10.3	I-a		3	23.01.2026			

11. Formular de analiză a procedurii

Nr. crt.	Compartiment	Conducător compartiment Nume şi prenume	Înlocuitor de drept sau delegat	Aviz favorabil		Aviz nefavorabil	Semnătura	Data
				Semnătura	Data	Observaţii		
1.	Didactic	Teacă Corina			23.01.2026			
2.	Didactic	Mateaş Melanie Gabriela			23.01.2026			

12. Lista de difuzare a procedurii

Nr. ex.	Compartiment	Nume şi prenume	Data primirii	Semnătura	Data retragerii	Data intrării în vigoare a procedurii	Semnătura
1.	Conform Procesului Verbal de predare-primire.						

13. Anexe

Nr. Crt	Denumirea anexei	Elaborator	Aproba	Numar de exemplare	Arhivare
1	2	3	4	5	6
13.1	Anexa 1 - Semne si simptome de violenta asupra copilului	-	-		-
13.2	Anexa 2 - Fisa de identificare a cazurilor de bullying	-	-		-
13.3	Anexa 3 - Fisa de management al cazurilor de violenta in scoala	-	-		-
13.4	Anexa 4 - Decizie numire personal in echipa de management al cazului coordonata de	-	-		-
13.5	Anexa 5 - Registru situatii de violenta	-	-		-

Cuprins

1. Lista responsabililor cu elaborarea, verificarea şi aprobarea ediţiei sau, după caz, a reviziei în cadrul ediţiei procedurii documentate 2

2. Situaţia ediţiilor şi a reviziilor în cadrul ediţiilor procedurii 2

3. Lista cuprinzând persoanele la care se difuzează ediţia sau, după caz, revizia din cadrul ediţiei procedurii 3

4. Scopul procedurii 4

5. Domeniul de aplicare 5

6. Documente de referinţă 6

7. Definiţii şi abrevieri 7

8. Descrierea procedurii 10

9. Responsabilităţi 29

10. Formular de evidenţă a modificărilor 30

11. Formular de analiză a procedurii 30

12. Lista de difuzare a procedurii 30

13. Anexe 30